

THE LUTHERAN

UNIVERSITY HERALD.

No. 15.

Tacoma, Wash., Aug. 10, 1893.

Vol. III.

Keiseren og den fattige Kone.

(H. B. Kaalund.)

En Keiser et Tempel lod bygge til Guds Ære,
De stolteste Spiler skulde Hvelvingen bære.

Saa herlig en Bygning var aldrig seet tilforn,
Alt hæved' sig mod Skyen det vældige Taarn.

Blytælleren deroppe paa dets øverste Spidse
Saa ud, ret som berørte han Himlen med sin Fæse.

Naar fra sit høie Sæde til Jorden han saa,
Ham syntes Folk derne saa underligt smaa.

Selv Keiseren, den mægtige, blev ganske lille-bitte,
Blytælleren ham kunde blandt Brimlen neppe hitte!

Ham, hvem man kaldte stor, hvis Magt var uhyre,
Han tog sig ud derne kun som en liden Myre.

Paa Bladsen foran Templet, der sad han paa Stolen,
Hans Guldkrone blinkede, naar han vendte sig i Solen!

Det fryded' den mægtige Keiser at se,
At Smeden brugte Hammeren og Mureren sin Ste.

Det fryded' ham at se, hvordan Ofserne slæbte,
Det fryded' ham, at rastløs man med Bygningen stræbte.

Saa lod han paa Muren en gylden Judskrift sætte,
Den skulde lade Verden hans Jdræt berette.

Den skulde berette med forfængeligt Brum,
At Hæderen for Templet kun tilhørte ham.

Men neppe var paa Muren den gyldne Judskrift sat,
Da stode et Mirakel i den stille, mørke Nat.

Den næste Morgen tidligt med Andren man saa
Et andet Ravn i Guld over Keiserens staa.

Ja, over Keisernavnet med Scepter og Krone
Stod Ravnnet paa en gammel, ombekjendt Kone.

Da Keiseren erfor det, sit Bud han udsendte
Og lod den gamle Kone fremfor sin Trone hente.

„Ha,! blege runke Kvinde! hvordan er det sat?
Har Du ved Heksekunster Dit Ravn paa Muren sat?”

Bil svedigt Du ved Trolddom min Hæder Dig tilvende,
Da, ved min Keiser-Ære, Du skal paa Baalet brænde!”

„At, Naade, Herre Keiser,” saa bad den gamle blidt,
„Min Brøde tjender Gud; jeg bejsender frit!

I Himlen at ære jeg fulgte Dit Eksempel —
Du eier store Skatte, Du bygged' Gud et Tempel.

Men fattig, som jeg er, en stakkels gammel Enke,
Hvad skulde vel iverden jeg have at stente?”

Jeg grunded' i min Hytte sørgmodigt derpaa,
Saa gik jeg ud paa Veien og samlede Straa.

Jeg sanked' Straa og Korn, som fra Høstvognen faldt,
Til Ofserne ved Templet jeg stjente det alt.

Til Ofserne, som slæbte den store Marborblof;
De aad' det af min Haand, og aldrig sit de nok.

Tilgiv mig min Brøde, tilgiv den, Herre Drot,
Jeg stakkels ensfoldige, jeg mente det saa godt!”

Da Keiseren fornam den gamle Kvindes Ord,
Da bød' han sit Hoved og knælede paa Jord.

Nedkastet i Støvet paa sit Ansigt han bad:
„Almægtige Gud, mig mit Døvmod forlad!”

Ru fatter jeg, hvi Ravnnet paa den fattige Kone
Staar høit over mit, som prydes af en Krone.

Dig kan man ei bedrage med Verdens falske Stin,
Du elsker kun det fromme, det ydmyge Sind.

Jeg bygged' Dig et Tempel, men hun gjorde mere,
Da hun et Palmestraa ofrede til Himmels Ære!”

Luther som Son.

Som Luther var en tro Vægtfælde og kjærlig Fader, saa var han ogsaa en taknemmelig Søn, som elskede sine Forældre med barnlig Ærbødighed. Han var bleven strengt ja haardt opdraget. „Min Forældre,“ sagde han, „have holdt mig haardt, saa jeg ogsaa derved blev forskyndt, men de mente det hjertelig godt.“ Hans Fader, Hans Luther, døde 29. Juni 1530 som Raadsherre i Mansfeld, almindeligt agtet og afholdt. Da han paa Dødsleiet blev spurgt, om han ogsaa troede, hvad der stod i den kristelige Troes Artikler, og med et djernt Udtryk bekræftede det, udbrød Luther med Glæde: „Det er et Ord fra den gamle Tid.“ — Moderen, Margarethe, fød Vindemann, døde Aaret efter. Begge fik, ei lang Tid før sin Død, endnu følgende herlige Stykke- og Trøstebrev fra sin Søn, hvem det ikke var forundt, hindret som han var ved Embede og Råd, selv at ile til de syge Forældre og styrke dem med det mundtlige Ord.

Kjære Fader,

Broder Jakob har skrevet mig til, at I skal være farlig syg. Fordi der nu er ond Luft og ellers overalt Fare, ogsaa paa Grund af Tiden, er jeg bleven bevaget til at sørge for Eder. Thi endskjønt Gud hidtil har givet og opholdt Eder et fast stærkt Legeme, saa bringer dog nu Eders Alder mig sørgelige Tanker. Endskjønt vi alligevel aldrig ere eller skulle nogen Tid være sikre for vort Liv; for den Skyld vilde jeg overmaade gjerne selv være kommen personlig til Eder, men mine gode Venner have fraraadet og aftalt mig det, og jeg selv maa ogsaa tænke at jeg ikke skal friste Gud og styrte mig i Faren.

Men en stor Glæde vilde det være for mig, dersom det var muligt, at I lod Eder tilligemed Moder søre hid, hvilket ogsaa min Kæthe med Taarer begjærer, ja vi Alle. Jeg haaber, vi skalde pleie Eder paa det Bedste. Derfor har jeg sendt Cyriacus til Eder for at undersøge, om Eders Skæbelselighed tillod det. Thi hvad enten det efter Guds Villie blev bedre med Eder i dette eller hint Liv, saa vilde jeg jo hjertelig gjerne (som det vel ogsaa er billigt) være personlig hos Eder og efter det fjerde Bud med barnlig Trost og Tjeneste vise min Taknemmelighed mod Gud og Eder.

Imidlertid beder jeg af Hjertens Grund Faderen, der har skabt og givet mig Eder til Fader, om at han efter sin grundløse Godhed vil styrke Eder og oplyse og bevare Eder ved sin Naad, at I med Glæde og Taksigelse kan erkjende den salige Være om hans Søn, vor Herre Jesum Kristum, til hvilken I ogsaa nu ved hans Naade er bleven kaldet og kommen ud af de gruelige og store Vildfarelser, og jeg haaber, at hans Naade, som har givet Eder saadan Erkjendelse, og dermed begyndt den gode Gjerning i Eder, vil bevare og fuldføre den indtil Enden, til hint Liv og vor Herres Jesu Kristi Tilkommelse. Amen.

Thi han har ogsaa allerede beseglet saadan Være og Tro i Eder og bekræftet det ved Kjendtegn, nemlig, at I for mit Navns Skyld har lidt megen Bespottelse, Spam, Haan, Spot, Foragt, Had, Fiendskab og Fare, tilligemed os Alle. Gal. 6, 6. Men dette er de rette Kjendtegn, hvori vi maa være vor Herre Kristus lige og ligne ham, som St. Paulus siger Rom. 8, 29, forat vi ogsaa kunne blive ham lige i den tilkommende Herlighed.

Saa lad nu i Eders Skæbelselighed Hjertet være frimodigt og trostet, thi vi have hysset i hint Liv en sikker, trofast Hjælper, Jesum Kristum, som for os har tilintetgjort Døden og Synden, og som nu der sidder for os og tilligemed alle sine Engle ser paa os og venter paa os, naar vi skulle fare herfra, paadet vi ei skulle sørge eller frygte for, at vi skulle synke ned eller gaa tilgrunde. 5 Mos. 31, 6. 8. Joh. 1, 5. 1 Krøn. 29, 30. Hebr. 13, 5. Han har stor Magt over Synden og Døden, at de ei kunne gjøre os Noget, tillige er han saa hjertelig trofast og from, at han ikke kan eller vil forlade os, kun at vi uden Tvil begjære det.

Thi han har sagt, forjettet og lovet det, han kan og vil ikke lye eller bedrage, derom er ingen Tvil. Beder, siger han, saa skulle I saa, leder, saa skulle I finde, banker, og saa skal Gøer oplades. Matth. 7, 7. Og Apost. Gj. 2, 21.: Alle, som paatalde den Herres Jesu Kristi Navn, skulle frelses. Og det hele Salter er fuldt af saadan trofast Forjættelse, ibeskyndelighed den 91de Salme, som det er besynderligt godt at læse for alle Syge.

Saadant vil jeg nu kristeligt tale til Eder, efterdi jeg er bekymret for Eders Sygdoms Skyld (thi vi kjende ei vor Tidsme), forat jeg kan blive delagtig i Eders Tro, Kamp, Trost og Tak til Gud for hans hellige Ord, som han saa rigeligt, kraftigt og naaderigt har givet os i denne Tid.

Men er det hans guddommelige Villie, at I endnu ikke skal indgaa til det bedre Liv, men fremdeles med os lide i denne bedrøvelige og usalige Jammerdal og se og høre Ulykke, eller ogsaa tilligemed alle Kristne hjælpe til at bære og overvinde det, saa vil ogsaa han give Eder Naade til villigen og lydigen at modtage alt Saadant. Thi dette forbandede Liv er dog ikke noget Andet end en ret Jammerdal, hvori man, jo længere man lever, ser og erfarer desto mere Synd, Ondskab, Plage og Ulykke, og alt det: vil ikke cphøre eller aftage, indtil man endelig slaar os med Skothen, da maa det dog here opog lade os sove tilfreds i Kristi No, indtil han kommer og atter vækker os med Glæde. Amen.

Herved befaler jeg Eder til ham, som har Eder kjære end I selv og har bevist saadan Kjærlighed, at han har taget Eders Synd paa sig og betalt den med sit Blod, og ladet Eder vide saadant ved Evangelium, og givet Eder ved sin Naad at tro det, og saaledes beredt og forseglet Alt paa det Viseste, at I ei mere behøver at sørge for Noget eller frygte, uden at I ind Eders Hjerte fast og trostet bliver i hans Ord og Troen. Sler det, saa lad ham sørge, han vil gjøre det vel, ja han har allerede gjort det paa det Allerbedste, mere end vi kunne begribe. Thi vor Tro er vis, og vi tvile ikke, at vi jo atter om en liden Stund skulle se Kristus igjen, efterdi Afsceden i dette Liv er langt ubetydeligere for Gud, end en jeg drog fra Mansfeld fra Eder hid, eller I fra Wittenberg fra mig til Mansfeld. Det er viselig sandt. Det gjelder alene en liden Times Sønn, saa vil det blive anderledes.

Endskjønt jeg nu haaber, at Eders Sjælesørger og Prest redelig vil vise Eder sin trofaste Tjeneste i saadanne Sager, saa I ei behøver min megen Tale, har jeg dog ikke kunnet undlade at indsthyde min legemlige Traværelse, som, det ved Gud, gjør mig af Hjertet ondt.

Min Kæthe, Hansemand, lille Yene og Tante Yene og

det hele Hus hilser Eder og beder ogsaa trofast for Eder. Hils min kjære Moder og alle Venner. Guds Naade og Kraft i Jesu Kristo og den Helligaand være og blive hos Eder til evig Tid. Amen.

Wittenberg, 15de Februar 1530.

Eders kjære Søn
Martinus Luthér.

Min hjertenskjære Moder!

Jeg har modtaget Broder Jakobs Skrivelse om Eders Sygdom, og det gjør mig hjertelig ondt, isærdeles, fordi jeg ikke kan være personlig hos Eder, som jeg gjerne vilde; men jeg fremtræder dog her personlig med denne Skrivelse, og vil jo ikke være aandelig borte fra Eder illigemed alle Vore.

Men ikjønt jeg haaber, at Eders Hjerte uden dette forlængst og rigeligen nok er bleven undervist, og Gud være lovet, har hans trøstende Ord vel inde, dertil er forsoget med Prædikanter og Trøstere, saa vil jeg dog ogsaa gjøre Mit og, ifølge min Pligt, erkjende mig som Eders Varn og Eder som min Moder, saaledes som vor Gud og Skaber har skabt os og forpligtet os mod hinanden, at jeg tillige kan forøge Antallet af Eders Trøstere.

For det Første, kjære Moder, ved J nu vel om Guds Naade, at Eders Sygdom er hans faderlige, naadige Tugt, og en meget ringe Tugt ligeoverfor den, som han tilstikker de Ugudelige, ja ogsaa ofte sine egne kjære Børn, idet En bliver halshugget, en Anden brandt, en Tredie druknet osv., saa vi alle sammen maa synge: for din Skyld dø vi daglig, vi agtes lige med Slagtesaar, Salm. 44, 23. Rom. 8, 36. Derfor skal Eders Sygdom ikke bedrøve eller bekymre Eder, men J skal modtage den med Tak, som sendt Eder af hans Naade; i Betragtning af, hvor ringe Videlsen er, om den endog skulde gaa til Døden, imod hans egen kjære Søn, vor Herres Jesu Kristi Videlse, som han ikke har lidt for sig selv (saaledes som vi maa lide), men for os og vore Synder. For det Andet kjender J, kjære Moder, ogsaa Eders Saligheds rette Hovedstyre og Grund, hvorpaa J skal bygge al Eders Trøst i al Nød, nemlig Hjørnesien Jesum Kristum, Ef. 28, 16. Rom. 9, 33. 1 Petr. 2, 6, der ikke vil lade os vikle eller feile og ikke kan lade os synke eller gaa tilgrunde. Thi han er Frelseren og kaldes alle fattige Synderes Frelser, 1 Tim. 4, 10, og alle deres, som sidde i Nød og Død, som forlade sig paa ham og paakalde hans Navn. Han siger: vær frimodig, jeg har overvundet Verden. — Har han overvundet Verden, saa har han ogsaa visseelig overvundet Verdens Tyrste med al hans Magt. Men hvad er dennes Magt andet end Døden, hvormed han har underkastet sig os og taget os tilfange for vore Synders Skyld? Men nu, da Døden og Synden er overvundet, kunne vi glæde og trøstligt høre det søde Ord: vær frimodig, jeg har overvundet Verden! Og vi skulle jo ikke tvivle, at det jo er visseelig sandt, og ikke det alene, men der befales os ogsaa, at vi med Glæde skulle annamme saadan Trøst og med al Takfælgelse. Og hvo, der ikke vil lade saadanne Ord trøste sig, han beviser den kjære Trøstermand Uret og den største Vanære, aldeles som om det ikke var sandt, at han havde overvundet Verden, hvorved vi styrke den overvundne Djævel, Synd og Død imod os selv, imod den kjære Frelser, derfra bevare os Gud!

Derfor kunne vi nu glæde os med al Visshed og Glæde, og naar maatte en Syndens eller Dødens Tanke vil forfærde os, saa have vi vore Hjærter derimod og sige: se, kjære Sjæl, hvad gjør Du? Kjære Synd, kjære Død, hvorledes lever Du og forferder mig? Ved Du ikke, at Du er overvundet, og at Du Død er ganske død? Kjender Du ikke En, som har sagt om Dig: jeg har overvundet Verden? Det sommer sig ikke for mig at høre paa eller antage dine Skrækketrusler, men min Frelseres Trøstord: vær frimodig! jeg har overvundet Verden! Det er Seierherren, den rette Helt, som hermed giver og tilegner mig sin Seier: Vær frimodig! Herved bliver jeg! Ordet og Trøsten holder jeg mig til! Derved bliver jeg her eller farer derhen. Han sluffer mig ikke. Din falske Rædsel vilte gjerne bedrage mig og med Røgnetanker rive mig fra saadan Seierherre og Frelser, og det er dog løjet; saa sandt er det, at han har overvundet Dig og budet os at være frimodige.

Saaledes priser ogsaa St. Paulus og trodser mod Dødens Skrak, 1 Kor. 15, 44: Døden er opslugt til Seier. Død, hvor er din Braad? Helvede, hvor er din Seier? Skrakke og forfærde kan Du ligejom et Træbillede af Døden; men Du har ei Magt til at dræbe mig; thi din Seier, Braad og Kraft er opslugt i Kristi Seier. Du kan vel vise Tænder, men Du kan ikke æde. Thi Gud har givet os Seier imod Dig ved Jesum Kristum, vor Herre. Ham være Lov og Tak — Amen.

Vad Eders Hjerte, kjære Moder, være beskjæftiget med saadanne Ord og Tanter, og ellers ikke Noget, og tak Gud derfor, at han har ført Eder til saadan Erkjendelse og ikke laded Eder stikke i den pavelige Bildfarelse, der man har lært os at bygge paa vor Gjerning og Munkeshellighed og at holde den eneste Trøst, vor Frelser, ikke for en Trøst, men for en grusom Dommer og Tyrann, at vi have maattet fly fra ham til Maria og Helgenerne og ei kunnet trøste os med nogen Naade eller Trøst. Men nu vide vi noget Andet om vor himmelske Faders grundløse Godhed og Barmhjertighed, at Jesus Kristus er vor Midler, 1 Tim. 2, 5, og Naadestol, Rom. 3, 25, og vor Biskop i Himmelen for Gud, som daglig træder frem for os og forsoner os, alle de, som alene tro paa ham og paakalde ham, Hebr. 5, 15. 16. 7, 25, og som ikke er en Dommer eller grusom, uden alene mod dem, som ikke ville tro paa ham eller annamme hans Trøst og Naade. Han er ikke den Mand, der anklager og truer os, men som forsoner os ved sin egen Død og Blod, udghdt for os, at vi ei skulle frygte for ham, men med Sikkerhed komme hen til ham og kalde ham: Kjære Frelser, Du søde Trøster, Du vore Sjæles tro Biskop, 1 Tim. 4, 10. 1 Petr. 2, 25.

Til saadan Erkjendelse har Gud (siger jeg) naadigen kaldet Eder, det har J Segl og Brev paa, nemlig Evangeliet, Daaben og Sakramentet, som J hører prædiket, saa det ikke skal have nogen Nød eller Fare med Eder. Vær kun frimodig og tænk med Glæde paa saadan stor Naade. Thi han, som har begyndt den i Eder, vil ogsaa naadigen fuldfomme den. Thi vi kunne ei hjælpe os selv i saadanne Ting, vi kunne med vore Gjærninger ei vinde noget fra Synden, Døden og Djævelen, derfor er der en Anden i vort Sted og for os, som godt kan det og giver os Seier og hyder os, at vi skulle annamme det og ikke tvivle derpaa, og siger: vær frimo-

dig, jeg har overvundet Verden. Joh. 16, 22, 14, 19. Og atter: jeg lever, og I skulle ogsaa leve, og Ingen skal tage Eders Glæde fra Eder.

Al Trøstens Gud og Fader skjænte Eder ved sit hellige Ord og Mand en fast, glad og taknemmelig Tro, forat I saaligen kan overvinde denne og al Nød og endelig smage og erfare, at det er Sandhed, hvad han selv siger: Vær frimodig, jeg har overvundet Verden! Og hermed befaler jeg Eders Kæmpe og Sjæl til hans Barmhjerlighed. Alle Eders Børn og min Kæthe bede for Eder. Nogle græde, Andre æde og sige: Bedstemoder er meget syg. Guds Raade være med os Alle. Amen.

Torsdag efter Kristi Himmelfart 1531.

Eders kjære Søn
Martin Luther.

En tyk Blanding af Sandhed og Løgn.

De norske Methodister ved Nysien har ogsaa en kirke-politisk Ugeavis, som byder vore stakkels forførte Landsmænd mange underlige Ting.

I No. 28 har Bladets ungdommelige Redaktør faaet istand en egte Blanding af Sandhed og Løgn. Den er tyk, men Læserne sluger den nok. De er saa godt vant nu, at de kan fordøje lidt af hvert. — Først Sandheden:

„Mennesket vil i sin Uvidenhed let komme ind paa Straaplaner i Theologien, som i alt andet, og naar man engang er kommet ud paa en skjæv Retning, er det ikke saa let at komme tilrette igjen, særskilt naar man i Uvidenhed eller med frit Forsæt paaastaar, at man er paa den rette Vej.“

Dette underskriver vi med fuldt Bifald. Og Bladet selv beviser denne Sandhed ved sine Artikler. Vi skal ikke opholde os mere derved, men paapege, at Bladet i samme Mandbræt, i samme Artikel godtgjør, at det just selv er kommet ud paa en skjæv Retning, paa Straaplaner i Theologien, som det behager at kalde det. Vi kalder det nu efter Skriften „falsk Være og Bildfarelse.“

Begyndelsen er som følger: „Mange Prædikanter synes at være svært bange for, at man skal fremholde Guds Kjærlighed paa hans Retfærdigheds Bekostning. Der er uden Tvivl en Fare i dette; men vi antager dog, at det modsatte er og har været Tilfældet med de fleste Prædiker.“ — Dette beviser Redaktøren ved at hente Beviser fra den katolske Kirke før Reformationen! Det er sandt, at den katolske Kirke gjorde sig skyldig i dette. Men Redaktøren farer med Just, naar han tilskriver denne Bildfarelse Augustin. Det var jo netop Augustin, som fremhævede Guds Raade, det er Guds Barmhjerlighed og Kjærlighed i Kristo. Det var Paven og hans Munk, der lærte Folk at se paa Kristus blot som Dommer, der skulde domme Verden. Denne mørke og triste Anskuelse plagede ogsaa Luther som Munk. Men det bør Methodistbladet nu lære, at Luther kom sig løs fra dette Helvede, at Luther atter satte Evangeliet om Guds frie, uforskyldte Raade paa Nyestagen. Den, som ikke ved dette, bør tage Luthers lille Kathekismus og se over Luthers Forklaring til anden Artikel. Methodistbladet paaastaar, at det var John Wesley, som Gud opvakte i forrige

Arhundrede til at prædike det glade Budskab, at Gud er Kjærlighed, og at Frelsen er tilbudt alle Mennesker. Det er sandt, at Wesley prædikede saa; men naar Bladet giver det Udseende af, at Wesley og ikke Luther var den første, som prædikede Evangeliet om Guds Kjærlighed, saa er dette enten en tyk Uvidenhed eller ogsaa en med frit Forsæt udflyngt Løgn — rimeligvis for at nedsatte Luthers Mission og Være og fremhæve Wesley, Methodismens Fader. Wesley har jo selv bekendt, at han kom til Fred og Frimodighed i Troen ved at læse Luthers trøsterige Skrifter om Guds store og ubegribelige Raade og Barmhjerlighed i Kristo. — Ingen Reformator har forkyndt Evangeliet saa lifligt, fyldigt og ubestaaet som netop Luther; det kan derfor siges om ham, at han var Engelen med det evige Evangelium. Men han blandede ikke Lov og Evangelium sammen, — som Methodisterne! Han forkyndte ogsaa alt Guds Raad til Salighed, saaledes ogsaa Loven om Guds Hellighed og Retfærdighed og hans strenge Krav til Menneskene og Guds Brede over Synden. Men hans Lovprædiken var fri for Sekternes Radselsener. Han lod Ordet virke og behøvede ikke Methodismens Campmeetings og Bødsbænk, eller Skrig og frygtelige Gebærder, som vi beder Gud bevare vore Prædikanter isra.

I Artiklen siger Redaktøren enkelte Ting, som Methodistprædikerne har godt af at høre fra deres eget Blad. Redaktøren sigter uoen Tvivl til de frygtelige Bøds- og Bakkelsestaler som Methodisterne sætter saa stor Tid til. Men naar man engang er kommet ud paa en skjæv Retning, er det ikke saa let at komme tilrette igjen, særskilt naar man (som Methodisterne) i Uvidenhed eller med frit Forsæt paaastaar at man er paa den rette Vej!“

L.

Sorg for Præstens Underhold.

De forenede Stater har ingen Statskirke, der ad Lovens Vej sørger for Præstens Udkomme. Men Frikirken, som er den rigtigste Form af Kirken, har Guds Ord at rette sig efter. Hvad siger da Guds Ord? Det siger først: Vogter eder for de falske Profeter, som kommer til eder i Faareklæder, men indvortes er glubende Ulve. Vogter eder for disse! Gjør vore lutheriske Landsmænd det altid? Nei, desværre! De er heller ikke opdragne dertil fra Norge. Vistnok blev der prædikat over denne Teks paa den 8de Søndag efter Tre-foldighed, og der blev af enkelte prædikat vægtige Sandheder; men de falske Profeter betragtedes gjerne som langt borte i Amerika eller i de katolske Lande. Og Folket levede i uskyldig Sorgløshed. Naar da vore Folk kommer til Udlandet, saa gaar de lige i Gabet paa Ulvene — i Faareklæder. De lytter til deres søde Ord og fortaber sig i deres Faarepels, deres indsmigrende Væsen og gudfrygtige Skin. Og deslige Profeter finder altid Veien til Folks Pengepung. Men vogter eder for de falske Profeter, siger Kristus i Slutningen af sin Bjergprædiken. De falske Profeter skal ikke lyttes til, ikke saa Indgang og ikke saa Underhold.

Men til de rette, sande Profeter eller Lærere, som er rettelig og ordentlig kaldede af Menigheden, og som forkyndte alt Guds Raad til Salighed, skal man høre, saa de ikke gjør sin Gjerning sukkende; thi det er ikke gavnligt.

Den, som undervises i Ordet, skal dele alt Godt med den, som underviser ham. Gal. 6, 6.

Herren har forordnet for dem, som forkynder Evangelium, at de skal leve af Evangelium. 1. Kor. 9, 14.

Saaledes lyder Herrens Bud og Forordning. I smaa Missionskald kan det falde haardt især i Begyndelsen at underholde Presten. Og mange holder sig borte fra Menighederne just for at slippe fra de nødvendige Udgifter. Mange inden Menigheden er ogsaa sene til at aabne Hjerter og Haand for at opfylde Herrens Forordning i dette Punkt. Som Følge deraf maa ofte Presten gjøre sin Gjerning suckende. Men, kjære Kristne, saadanne Suk er ikke eder gavnlige. De stiger op til Herren selv og gaar ham til det inderste Hjerter disse Suk. Og paa Dommens Dag vil disse Suk være talte i Herrens Bog og opførte paa dit Synderregister. Da og maaste før kommer din Tur til at sutte. Da vil de Penge, som du har sparet ved at undrage dig Prest og Menighed, trykke og svie ganske forfærdelig paa din Samvittighed.

Derfor, hvem du er, begynd ikke din Sparformhed fra Kirken og Menigheden, men spar paa Drikkepenge, Theater- og Forlystelsespenge, paa Overflod og Overdaadighed i Mad og Klæder og uønskelige Ting, men del alt godt med Herrens Tjener; thi dette er ret.

De kirkelige Marsmoder

har nu været holdte. Hanges Synode havde Møde i Mayville, N. Dak. — Osten Hansen blev nu afløst som Formand af Past. Utheim.

Den forenede Kirke mødte i Minneapolis, ligesom da den blev organiseret i 1890.

Den norske Synode, som iaar er 40 Aar gammel, mødte i Chicago.

Dagsaviserne har bragt Meddelelser om Mødernes Forhandlinger. Den forenede Kirke, som lovede saa stort, er alt andet end forenet. Man ventede paa en Afslutning af Striden, men man vil forgjæves vente paa det umulige. Der blir aldrig Fred i den forenede Kirke, saalænge den er, som den er, en Blanding af allehaande. Professorerne Sverdrup og Ofstedahl resignerede for at holde Augsburg ubeskaaret. Proceß har man nu om Augsburg Publ. House. Men denne Proceß er stik imod Guds Ord, og den beviser, at den forenede Kirke er besjælet af en anden Aand end Kristi. Man kan kaste Skylden paa Ofstedahl og Sverdrup, men disse Mænd er kun Førere for sit Parti. Alle Prester, som hylde deres ukristelige Hæd og staar dem bi, er just, hvad Hæteren er for Stjæleren. Man kan ogsaa dable andre, det er sandt. Man kan uden Tvil sige, at Gud nu straffer gamle Synder hos begge Partier. Gud lader sig ikke spotte, hvad et Menneske saar, det skal det og høste. „Foreningsagen“ blev et Paaskud at komme den norske Synode tillids. „Det gamle Hus“ skulde lægges øde. Men det viste sig, at „det gamle Hus“, den norske Synode kunde taale ogsaa denne Trængsel og Forsølgelse, det viste sig, at „i Trængselen besøgte de dig.“ Det blev til Synodens Gode. Den norske Synode blomstrer just nu mere end før. Foreningsagen er en saare god Sag, NB. naar den ledes paa Guds Ords Grund, men naar man raaber paa Forening for

at narre trostydige og ærlige Kirkefolk i Fælleden, saa er det Satans Gjerninger. Vi advarer alle hæderlige og velmenende Landsmænd mod Partimagere, som under Gudfrygtigheds Skin, under Foreningsagens Maske søger at snige sig ind i Menigheder og Familier. Der er og dem, som have Gudfrygtigheds Skin, men fornagte dens Kraft. Fly ogsaa disse!

L.

Betingelser for et langt Liv.

Det tyske Tidsskrift „Das rothe Kreuz“ skriver om dette Emne blandt andet, at af alle de forskjellige Betingelser, der bidrage til at forlange eller forkorte Menneskelivets Varighed, er ingen væsentligere end den daglige Levemaade. Den medspødt Konstitution, Livsstilling, Velstand eller Fatigdom, osv., træder ligeoverfor denne Hovedbetingelse forholdsvis i Baggrunden.

Immanuel Kant, der skjönt han fra Fødselen af var svagelig, og dog blev over 80 Aar gammel, og Italien:ren Luigi Cornero, der eiter at have edelagt sin Helbred ved overdaadig Levemaade, i Tirtiaarsalderen slog om og begyndte at leve fornuftigt og derved opnaaede en Alder af 104 Aar, have efter sin Erfaring opstillet følgende Regler at iagttage som de vigtigste Midler til at opnaa et langt Liv.

For det første: Tilgivelsen af en Livsanskuelse, der giver Fred i Sindet. For det andet: En fornuftig Hærdelse af sit Vegeme. For det tredje: Rigelig Nydelse af frisk Luft. For det fjerde: Regelmæssighed og Orden i sit hele Liv. For det femte: Tærlighed og Maadehold i Mad og Drikke. For det sjette: Arbejdsomhed. For det syvende: God Pleie og gode Væger under Sygdomme.

Det tyske Tidsskrift gaar kun nærmere ind paa en enkelt af de her angivne Regler for Sundhedens Bevarelse, nemlig Maadehold i Mad og Drikke, navnlig forsaavidt angaar Nydelsen af Spirituosa. Efter Tidsskriftets Mening er en maadehaalden Nydelse af Alkohol i Almindelighed ikke skadelig, men tilbørlig endog ligesom velgjørende for Fordøjelses-, Nerve- og Hjertevirkomhed. Men nydes Spirituosa i større Mængder, anstifter det straks Ulykke. Drukkenhedslasten, der ikke med Urette kaldes et „gradvist Selvmord“, er meget mere udbredt blandt Europas Befolkning og kræver ogsaa i de høiere Samfundslag meget flere Døse, end man i Regelen tror. Omhyggelige statistiske Undersøgelser have godtgjort, at i Schweiz hver niende Mand dør af direkte eller indirekte Følger af Drikfældighed, og saavidt man kan forstaa af den mindre fuldstændige Statistik for det tyske Riges Vedkommende, forkorter ogsaa i Tyskland omtrent hver tiende Mand sit Liv ved Drikfældighed. I den seneste Tid have tre fremragende Videnskabsmænd, Professorerne Pfliiger og E. Stein i Göttingen og Colmar i Basel offentliggjort yderst lærerige Undersøgelser over Drukeres Sygdomme og gjennemsnitlige Livslængde.

I Birkeligheden kunne Menneskene ikke naa det Maal, at bevare sin Sundhed og forlange sit Liv, paa nogen anden Maade end ved ubredelig Rydighed mod Naturens Fordringer, der lyder paa „Arbejdsomhed og Maadehold“.

Tid med Vøgne, hvorved deres indre bliver langsomt forgiftet. Sansen for det sande og rette bliver dødt, Anstuelserne forfaldet, Medlidenheden sløvet, Misundelse, Had og Hævnsfølelse fremkaldt. Falskmyntnere hører til de grove Forbrydere. Man sætter dem i Tugthuset. Hvor hører de Falskmyntnere hen, som offentlig gjør Sandhed til Vogn og opdigter Usandheder? — „Men værerne vil altid have noget nyt og pikant, man kan ds ikke altid først overbevise sig om, enten det er Sandhed eller Vogn?“ Det er sandt i mange Tilfælde. Jeg har kendt en Herre, som ikke mere kunde taale almindelig tillavet Mad, alt maatte ekstra saltet og krydret til ham, og det stedse mere og mere, for at kunne piere Gansen og give Appetit. Hans Mave var nemlig aldeles fordærvet. Saaledes forlanger en stor Del af Samfundet noget til sin aandelige Mave, der er særlig saltet og krydret. Det jevne, sande og naturlige smager ikke mere. Hvad man læser maa være picerende, noget ganske nyt. Helt en Smule Skandal. I Kvæstene bliver der loiet saa meget, fordi Mængden selv er saa usmagtig og har Vigt paa Vogn. Pressen, d. v. s. Kvæstene, er en Magt i Folket, men ogsaa et Speil af Folket. I det daglige Liv bliver der loiet uendelig meget. Hvor mange Vøgne vilde man ikke behøve, hvis man hver Førdag Aften kunde høre alle de Vøgne ud af Byen og Bygden, som Ugen igjennem er bleven opfundet paa Gaderne, i Værtshuse, Buikerne og Huse? Der gives Underholdningsløgne, Prælerier, som Skryderen opfinder forat give sig Udseende af, at han har oplevet noget langt vigtigere, skønnere eller rædsefuldere end andre Folk. I et Værtshus hang en umaadelig stor Kist af Pap over Bordet, den tog man og hængte om Halsen paa Skryderen, fordi han havde loiet, og han maatte beholde den hele Aftenen. Det vilde være en god Indretning allesteds, og hvad Stæddekhanterne angaar, som hver sin Omgivelse, selv sine bedste Venner og Veninder, allestags stammelige Ting paa, var det at anbefale, at de ligesom i fordums Tider blev sat paa et Træstæi og hørt gjennem Gaderne.

Endvidere: Forretningsløgne, ogsaa kaldet Svindel, endnu rigtigere Bedrageri; de er saa mangfoldige, at det slet ikke er til at beskæive. „Midt imellem sammenspillede Stene kan en Nagle drives ind, og imellem Sals og Kjøb vil Synd trænge ind.“ De selstabslige Vøgne ikke at forglemme, som Børnene hver Dag faar høre hos „dannede Folk“, ja, hvortil de endogsaa ved „god Opragelse“ bliver oplært. „Er Hr. N. at faa i Tale?“ „Nei, han er ikke hjemme.“ Imidlertid sidder han i god Ro i Sofaen, røger sin Cigar og læser Avisen. „Jeg forstyrres vel ikke?“ „Paa ingen Maade, De er mig meget velkommen;“ og i sit stille Sind tænker han: „Gid du var, hvor Beberen gror.“ Og dertil „Noeløgnen“, som egentlig slet ikke eksisterer, fordi de fleste Vøgne flyder en vis Nød, Forlegenhed eller Frygt sin Tilblivelse. — Man kan da ikke tage det saa nøie med en Vogn. Man mener jo slet ikke noget andet med det, heller ikke kan det jo skade nogen. Meget er nu engang Vedtægt, inter Menneske tager Forargelse deraf. Men Vogn er Vogn, en hæslig Lyde paa et Menneske og almindelig hos udannede, selv om paagjældende ifølge sin Pung eller sine Klæder henregner sig til en ganske anden Klasse. Og den skulde ikke skade? Hvad Ugræsset ofte er for Ageren, det er Vognen for Hjertet. Den

omspinder og sammenslirer det, kvæler det gode og ædle i det. De videst komne Vøgnere, Somdlere eller Bedragerer kan slet ikke mere tale Sandhed, de maa enten lægge noget til eller tage noget fra. De tror sig selv, sine egne Vøgne, kan slet ikke mere skjelne mellem Sandhed og Vogn. Men denne Glendighed har begyndt med en Vogn. Den, som lyver, han stjæler. Vognen har ofte været den første Station paa Veien til Tugthuset.

Tror du ogsaa, at der gives Mennesker, hvis Liv er en Vogn? For Eksempel: Mænd, der tilskyndende har gode Indkomster og lever selstabeligt, men som kun holder sig oppe ved alskens tvetydige Forretninger og hvert Dieblis maa frygte for at blive røbet og med Skam og Skændsel udelukket fra anstændigt Selskab; eller Familier, som overfor Verden optæder med en vis Glans, men lider Nød hjemme, som derfor maa optænke alt muligt for at skjule sin fattigdom; eller Vgtesfolk, som er Kjerlighed og Omhed selv, naar de er sammen med andre, men hjemme lever som Hund og Kat. Hvor rødsomt maa slikt fortjat Hylleri være!

„Derfor aflægger Vogn og taler Sandhed, hver med sin Næste, esterdi vi ere hverandres Lemmer.“ Lad enhver af os holde sig dette efterrettelig. Der har været En, i hvis Mund der ikke er sunden Soig. Han siger: „Jeg er Sandheden.“ Ved ham kan Hjerte og Tunge blive sandtru.

Judkomne Bidrag til The Pacific Lutheran University.

Rev. Hilmens Kvindeforening, \$5.

Offer i Rev. Jørgensens Kald, Bode, Ia., \$43.28.

Rev. N. O. Brandt, \$3; Rev. Køren, \$10; Arne Kirkefeli, Harmony, \$10; E. A. Lindalen, Spring Grove, \$5; A. Brekke, Scandinavia, \$5; D. N. Vestul, \$5; Jacob N. Bestul, \$5; J. N. Løberg, Amherst, \$25; F. W. Frogstad, Harmony, \$2; M. Larsen, \$5; Mrs. Thora Quammen, \$1; Miss Thea do., 50 c; Hans Gulbrandsen, Albert Lea, \$10; B. do., \$10; Rev. Smeby, \$5. — Foreningen „Concord“ i Tacoma, \$6.75.

Betalende Subskribenter.

Betalt for 3die Aargang har

E. Keiersen, \$1; E. H. Hoff, \$1; Rev. Scheie; Mons Monsen; J. N. Garnes, \$1; T. Postum, \$1; M. Nygaard; J. C. Johnson; John Gundersen; Tom Thomson; Miss Marie Hendriksen; Miss Matta Johnson; G. N. Bjørsetmo, Franklin, Minn., \$10 til Dupex for „Herald“; Svend Omli; J. T. Hansen, Surat; Andrew A. Brekke; E. Torbenzen; A. Helgeland, \$1; E. Rudahl; Olef K. Olsen; Miss Tilda O. Jacobsen; Ole Bank; E. A. Lindalen; T. B. Kobrud; E. S. Bergerud; J. F. Edmundsen; E. A. Larson; D. K. Skjærud; Rev. Smeby; B. Gulbrandsen; Hans P. Rødbroten.

Opløsning paa Gaade i Nr. 14.

Dug.

METROPOLITAN SAVINGS BANK.

—FÖR KALDET—

TACOMA BUILDING AND SAVINGS ASSOCIATION
Sparebank.

(Inkorporeret 1887.)

THEATERBYGNINGEN HJÖRNET AF C OG 9DE STRS.

Åben daglig fra Kl. 10 til 3.

Lørdag fra Kl. 10 til 1 og 6 til 8 Aften.

Indbetalt Kapital.....\$100,000

P. V. Caesar.....President
T. W. Enos.....Vice-President
Jas. Le B. Johnson.....Secretary and Cashier
Ole Selvig.....Assistant Cashier

DIRECTORS:

Dommer T. L. Stiles, C. W. Griggs, I. W. Anderson, G. L. Holmes,
Theo. Hosmer, Geo. P. Eaton, P. V. Caesar, T. W.
Enos, James LeB. Johnson.

6 pCt. Rente.

Renterne udbetales kvartalsvis i Januar, April, Juli og Oktober.
Penge udlaanes paa længere Tid samt paa maanedlige Betalings-
vilkaar.

Anvisninger paa alle Steder i Europa.

De skandinaviske og det tyske Sprog tales.

Kjøb Eiendom

-I-

ARMOUR :: ADDITION

—AF—

PACIFIC LUTHERAN ←

→ UNIVERSITY ASSOCIATION.

Skolen eier nu selv nogle hundrede Byggetomter ganske nær Bygningen. Jernbanen gaar midt igjennem Armour Addition. Det er særdeles vakre og flette Lotter, som bydes tilsalgs, og enhver, der nu kjøber Eiendom af os, bliver Eier af en sund og værdifuld Byggetomt, og hvad der betales for den, anvendes til at fuldføre Bygningen med. Vi sælger fremdeles for \$100 per Lot, mod kontant Betaling. Paa Henstand forlanges \$110 per Lot. Saa snart Lotten er betalt, gives Warranty Deed af os.

Vi trænger mange Penge til Bygningens Fuldførelse endnu.

Skriv til PAC. LUTH. UNIVERSITY ASSOCIATION,

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

CLOVER CREEK MILLS

tilhører

Pacific Lutheran University

og laver

alle Slags Mouldings af Ceder

samt

Bjælker og Bord af bedste Slags.

Bedste Slags Flooring og finishing Lumber kan leveres saa billigt, læstet ombord paa Jernbanevognen, at vi tror det vil lønne sig godt for Lumberhandlere i Mellemstaterne at kjøbe af os, især ovennævnte Sorter. Om man ønsker, kan man faa 40 Fod lange Bord og Bjælker. Man henvende sig til

PAC. LUTH. UNIVERSITY ASSOCIATION,

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

THE LUTHERAN

UNIVERSITY © HERALD

udkommer 2 Gange om Maanedn og

koster forskudsvis

50 * CENTS * PER * AAR.

ADRESSE:

“THE LUTHERAN UNIVERSITY HERALD”

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

Redaktører: Past. N. Christensen og Past. P. Langseth.

* * *
Subskribentsamlere

faar paa 5 betalende Abbonenter den 6 te frit.

Send ind straks Penge for en Aargang, 50 Cents.

Sto og Stodler

til billigste Priser og af bedste Sort

hos

S. Olson, 1912 Jefferson Av., Tacoma.

Fresh Spring Stock regardless of Cost

sælges nu. Gaa og se dig ud, hvad du ønsker. Med med de høje Priser,“ siger S. Olson. Herald anbefaler paa det bedste.

Entered at the post office at Tacoma, Wash., as second class matter.